

Ať žije babička!

KVĚTA
SANTLEROVÁ

Ať žije babička!

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Květa Santlerová
Ať žije babička! – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

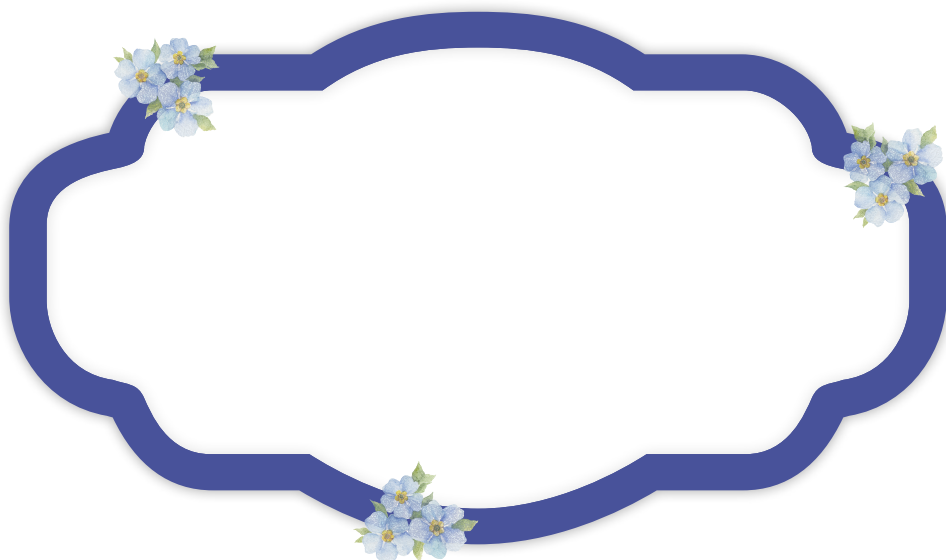
Ať žije babička!

Květa Santlerová

*Bůh nemůže být všude,
proto stvořil babičky.*

Věnováno všem babičkám, ale tato kniha patří:

*PaedDr. Květa Santlerová (*1955)*

úspěšná manažerka a koučka

- V roce 1998 založila vzdělávací firmu Santia, kterou více než 20 let také řídila. Napsala několik knih (*Vývoj písma v kostce, Procházka po Brně, Telemarketing, Slušnost není slabost* aj.), mnoho odborných příruček a textů a publikuje také na sociálních sítích. Dlouhodobě se zabývá přednáškovou činností (v současné době zejména na téma partnerských vztahů) a věnuje se také podpoře a rozvoji žen.
- Má 2 syny a je zasloužilou babičkou 5 krásných vnoučat, která ji inspirovala k napsání knihy *Ať žije babička!*. Se svým manželem letos oslavila 45 let společného života.
- Před více než 5 lety prošla náročnou transplantací ledviny, ale ani to jí nevzalo chuť do života. Dále aktivně cestuje, občas maluje, miluje cyklistiku, výlety s vnoučaty a také besedy s milými a vtipnými lidmi.

Další autorčiny laskavé a vtipné příběhy o babičkách (a nejen pro ně) si můžete přečíst ve FB skupině „**Ať žije babička!**“.

Obsah

Proč a nač?	8
Stávám se babičkou	12
Co to bude, až to bude?	22
Jak se bude jmenovat aneb Huga nehlídám	28
Druhy babiček	34
Dítě má jíst všechno	46
Odplenkování	58
Sprostá slova	64
Po kom se tak vzteká?	70
Módní policie	76
Pyžámkový den	86
Bít či nebít	92
Pochvala je pro slabochy	100
Život někdy bolí	106
Proboha, proč nechrápe?	116
Babička a šůrování	126
Babička a rozvoj vnoučat	134
Ty to hraješ blbě	142
Ta „druhá“...	150
Babiččiny perličky	160
Musy	178

Poděkování

Ráda bych poděkovala:

- Všem babičkám, které milují svá vnoučata.
- Mému skvělému muži Zdeňkovi, za jeho téměř padesátiletou podporu a lásku.
- Synům Zdeňkovi, Petrovi a jejich rodinám, za to, že nám dávají smysl života a darovali nám skvělá vnoučata.
- Všem vnoučatům Šimonkovi, Kubičkovi, Mikuláškovi, Stelince a Viktorovi, za to, že jsou báječní a mají nás rádi.
- Mojí stařence, mamce i tchyni, které mi ukazovaly, jak vypadá babičkování.
- Všem milým kamarádkám, zejména Ireně Osvaldové, Jitce Crhové, Mileně Kalvodové, Jarce Burianové, Jarce Křížové, Jarce Figurové, Luce Brothánkové, Magdaleně Volkové, Janě Urbánkové, Milaně Korhoňové, Věře Staňkové, Janě Procházkové, Rostyi Gordon Smith a dalším, které mě v psaní podporovaly, chválily, dodávaly své příběhy i náměty a poskytovaly mi zpětnou vazbu.
- Všem babičkám, které mi na moji knihu napsaly recenzi, což byly dámy Zdena Herfortová, Vlasta Švejdrová, Liběna Rochová a Rostya Gordon Smith.

*Vaše autorka (babička pěti vnoučat)
Květa Santlerová*

*Proč
a nač?*

Holky, holky, to jsme dopadly. Včera jsme ještě byly kočky, za kterými se otáčeli všichni chlapi v okolí a teď nám říkají – babičko. Dnes jsme většinou vyrostly z velikosti třicet osm, ubyly nám zuby, vlasy, přibyly nejen životní zkušenosti, ale i brýle, kila a vrásky. Přesto považuji toto období za jedno z nejkrásnějších v mém životě. Neskutečně si tuto životní periodu vychutnávám. Užívám si všechny ty něžné dotyky dětských pacek, uslintané upřímné pusinky, fůrky a radosti, které umí stvořit jen malé děti.

Rozhodla jsem se napsat tuto knihu pro všechny „kolegyně“ – babičky, které měly štěstí, že se dožily tohoto půvabného oslovení, zažívají podobné slasti a strasti, dopouštějí se stejných chyb a nepředložeností.

V žádném případě bych nechtěla, aby tato kniha vyzněla jako glorifikace vnoučat anebo jako stížnost na ty „mladé“, kteří to mají daleko lehčí než my (i když je to pravda). Jen je všechny trochu láskyplně zdrbneme. Můžeme si povzdechnout: *„Vždyť my jsme téměř nevěděly, co jsou to „pempersky“, praly denně čtyřicet plínek a žehlily je, neznaly obědy ve skleničce, stály fronty na banány a na kousek šunky, tahaly nákupy v ruce a tak dále,*“ ale současně bychom si měly uvědomit, že ti „mladí“ mají jiné trable a starosti. Upřímně říkám, že bych s nimi neměnila.

Přála bych si, společně s vámi, zavzpomínat na krásné chvíle, když jsme byly mladé my, a zamyslet se nad některými nepřenositelnými zkušenostmi našich maminek a babiček. Přestože vím, že rady se mají poskytovat jen na vyžádání, nedá mi to a radím. Často chci mladým dobře poradit, a ono se jim to moc nelíbí. Máte taky podobnou zkušenost? No, určitě. Chtěla bych, abychom si vyměnily cenné rady, které jsou našim dospělým dětem někdy protivné. Co jinak s nimi, přece si je nevezmeme do hrobu, že?

Vím, jak jsem nenáviděla, když mi moje mamka radila nebo něco vnucovala. Někdy jsem udělala naschvál opak, jen abych dokázala vlastní samostatnost a dospělost. I kdybych zmrznout měla, tak bych si tu nabízenou čepici na hlavu nenasadila jen proto, že mi to radila mamka. Jak ráda bych ji dneska poslechla, ale

už je pozdě. Říká se, že člověk se stává dospělým, když pochopí, že i vlastní matka má někdy pravdu.

Tuto knihu jsem začala psát v roce 2006, ihned po narození mého prvního vnoučete. Psala jsem si ji do šuplíku, jen tak pro radost, a občas něco uveřejnila na facebooku. Umíte si jistě představit, že za ty roky nezůstal z původní verze kámen na kameni. Neustále jsem ji přepisovala, přidávala, ubírala a bavila se tím.

Až nyní mě ohlasy na mé příspěvky a tlak kamarádek dokopaly k tomu, abych vydala knížku. Nedejbože, že se vám to nebude líbit. Kritiku si prosím nechejte pro sebe. Pochvalu, květinové a jiné dary ráda přijmu.

Najdete zde mnoho úsměvných příhod, které zažily nejen moje skvělé kamarádky, známí a přátelé, ale především jsou zde příběhy vycházející z mé praxe zasloužilé babičky. Možná se dozvíte i něco nového, co jste dosud nevěděly. Nasajete něco z moudrosti předků, zasmějete se lumpárnám našich vnoučat a možná uroníte slzičku nad některými smutnými osudy kolegyně – babiček.

Určitě se vám při čtení vybaví „bambilion“ (jak říká můj vnuk) úžasných historek, které jste zažily nebo zažíváte se svými vnoučátky, nebo si zavzpomínáte spolu se mnou, jak to bylo úplně nejvíc boží, když byly naše děti malé a my krásné a mladé.

Věřím, že mi odpustíte sem tam i nějaké to peprnější slovíčko, protože takový je život.

Přeji vám, holky moje, abyste se u této knihy cítily příjemně, tak jako já, když jsem ji psala s velkou láskou nejen k mým vnoučatům, ale ke všem čtenářům.

P.S. Do „Památníčku“, který najdete téměř za každou kapitolou, si můžete poznamenat svoje příběhy, které budou určitě skvělé, a hlavně VAŠE.

*Stávám
se babičkou*

Většina žen se na roli babičky těší. Je to oživení všedních dní, příchod radosti a nástup nové etapy života. Když se nám narodil první vnuk, obchodní partner mi gratuloval: „Všechno nejlepší, babičko.“ Pak se zarazil a začal se omlouvat: „Nevadí ti, že ti říkám babičko?“ „Ježiši, proč? Já jsem se na to hrozně těšila a jsem na to pyšná,“ ihned jsem ho uklidnila.

Pozor, příznějme si, že ne všechny se na babičkovství těšíme. Mám i několik kamarádek, které tento fakt obřečely: „To je hrůza, mládí v pr... no prostě pryč. V žádném případě mi nesmí říkat babičko! Copak vypadám jako nějaká babka?“ Ano, vypadáš, jen si to nechceš připustit. Ale to se týká minority žen. Většina z nás se nemohla prvního vnoučete dočkat.

„Druhá žena a první dítě (to platí i pro vnouče) mají zlaté rítě.“ To bylo heslo moudré maminky mé kamarádky Zdenky, která hlídala děti na písku, a my, jako mladé maminky, jsme se chechtaly jejím průpovídkám.

Toto motto jsem pochopila s plnou silou nejen u prvního syna, ale i u mého prvního vnoučete. U prvního vymodleného syna jsme s mužem všechno přeháněli, aby měl vše nej, nej. Bydleli jsme v malém jednopokojovém bytě, plínky jsme vyvařovali v miniaturní pračce, máchali je ve sprchovém koutě a žehlili po obou stranách až do synečkových tří měsíců. Vařila jsem malému předepsané polívečky a kašičky, dvakrát denně chodila s kočárkem ven, pletla jsem a šila, když malý spal. Chtěla jsem, aby měl chlapeček vše perfektní. Přizpůsobili jsme mu dokonale náš život. Co náš, my jsme žádný náš život neměli! Vše se točilo jen kolem malého Zdeněčka.

Aby se muž chvíli vyspal, rozdělával si v kuchyni spartakiádní lehátko, ze kterého pravidelně v noci padal. Oba jsme byli udřeni jak broci. U druhého syna jsme vše zvládali s lehkostí profíků. Je fakt, že Petřík nás šetřil. Byl hodné miminko, a pokud ho netrápila bolest uší, byl v pohodě. A protože jsem nevěděla, co roupama, udělala jsem si v jeho třech měsících doktorát. Nechci se tady chlubit, ale fakt nevím, jak jsem to všechno zvládla. Také to ocenila babička mé

spolužačky, která jí říkala: „Jiřinko, udělej si taky ten doktorát, vypadá to dobře na pomníku.“ Hrozně mě to pobavilo, ale zpět k tématu.

Z prvního vnučete jsme se také mohli s mužem zbláznit a věnovali jsme mu veškerou pozornost a hodně volného času. Nějakou dobu trvalo, než jsme se dozvěděli, že mladí čekají miminko. Úplně si vybavuji, jak jsem ztuhla, když jsme dostali k Vánocům dárek, fotočku mimča z ultrazvuku. Bála jsem se radovat, abychom to nezakřikli a bylo všechno v pořádku. Bála jsem se, aby se TO narodilo zdravé, což mě u mých dětí ani nenapadlo. A od té doby jsem se o všechna svá vnučata nepřestala bát až do dneška. I to je úděl babičky.

Naše okolí by si mělo uvědomit, že babička je vzácný živočišný druh, který dovede být (zejména své rodině) velmi prospěšný. Nevyžaduje speciální krmivo, stačí mu zbytky po dětech. Je výkonným a levným pomocníkem v domácnosti. Pokud doma máte multifunkční typ, zastane roli kuchařky, uklízečky, vychovávatelky, „venčilky“ dětí i psů, zajistí transport dětí na místa určení, zabezpečí nákup, péči o zahradu atd. Přátelé, važte si ho a opečovávejte, aby vám co nejdéle vydržel. Novější modely prý už nejsou tak universální.

Babičky hrají v životě dětí nezastupitelnou roli. Už ve starověku a středověku byly staré ženy nedílnou součástí výchovy, protože mohly předat vnučatům jiný pohled na svět a ovlivnit tím jejich další život.

Moje oblíbená autorka Betty MacDonaldová hodně vděčila za šťastné dětství své bábince, na kterou vzpomíná: „Nesnáším ženy, které si stěžují na to, že s nimi musí žít jejich matky nebo matky jejich manželů. Mému, bábinkou ovlivněnému pohledu, připadá život dítěte bez prarodiče jako suchopár.“

Důkazem toho, že nás vnučata potřebují, je i dvouletá Stázinka, vnučka kamarádky Mileny. „Babi, já bydlím v Buně a ty v Nenkovicích. Mohl by to nějaký opaváš opavit, abys bydlela s nama?“ Opravář to neopravil, a přestože jsou

vnoučata u babičky velice často, její vnuk, když od ní odjíždí, fňuká: „Já nechci být odvelený do Brna.“

Naši vnuci i vnučka také často plakali, když od nás odjížděli. Rvalo mi to srdce a taky jsem si přála volat nějakého opraváře. Ale byl to i důkaz, že jsou u nás spokojení a mají nás rádi. Co si přát víc?

Moji pubertální vnuci mě jednou pobavili pořekadlem, které jsem brala jako poklonu: „Dokud babka funí, nejlépe je u ní.“

Prostě babička je unikát, který velmi obohacuje nejen život vnoučat, ale celé rodiny.

Nemám ráda, když mí synové přede mnou děti peskují, nebo dokonce uhodí. Často vidím, že to, za co je kárají, dělali v dětství sami a někdy dokonce přiznají, že mám pravdu.

Můj mladší syn Petr to pěkně popsal:

Babička je významná i z pohledu rodiče. Ono je totiž důležité, aby vás občas někdo vrátil ve vašem výchovném snažení zpátky na zem. Například když ve svém svatém zápalu ječíte na dítě, po kom je takové čuně a není schopno si po sobě uklidit oblečení. V tu chvíli přichází moment pro babičku, aby připomněla, že jste si ještě před maturitou uklízeli spodní prádlo pod postel a na židli jste si skládali svršky tak dlouho, dokud jste nenarazili na strop. Stejně tak je dobré, když se při vaší přednášce o tom, že si vaše dítě nemá strkat všechno do pusy, ozve potutelné: „Vzpomínáš, jak jsi dědovi snědl z peněženky pětikorunu? Myslím, žes mu ji ještě nevrátil.“ Možná vám to pokazí vaše úsilí utužit morálku mužstva, ale zasmějete se a uvědomíte si, že vaše děti jsou po vás, a to jim přece nemůžete vyčítat.

Jak vypadá dnešní babička?

No, na tuto otázku je velmi těžká odpověď. Dříve to byla stará, vrásčitá a udřená paní s šedivými vlasy, která seděla na vejminku a starala se o vnoučata.

Dnes? Ani ten věk nelze blíže určit. Je prča, že stáří babiček se pohybuje od hodně mladého věku až po věk hodně pozdní. Takže dnešní babička může vypadat jako žena wamp, čiperná sedmdesátnice, rozšafná devadesátnice, zapšklá šedesátnice, otrávená čtyřicátnice nebo sportovní padesátnice.

Představte si, že můj muž měl v práci kolegyni, která se stala babičkou ve třiceti čtyřech letech. Ona měla dceru v sedmnácti a ta byla ještě rychlejší. Tato mladá babička měla o pět let mladšího syna než vnučku. Tenkrát to byla rarita. Dnes je moje známá ve čtyřiceti pěti letech babičkou dvouleté holčičky a současně v druhém manželství čeká své třetí dítě. Alespoň si budou vnučka s tetou spolu pěkně hrát.

Pohled na věk babiček se zcela proměnil. Vzpomeňme legendární Babičku Boženy Němcové, která měla padesát pět let, když se nastěhovala k dceři. Jakmile babička přijela, jedno vnouče se divilo, že má bílé vlasy (to by dneska spravil dobrý přeliv), druhé koukalo, že má scvrklé, vrásčité ruce (to je blbý, ale musí se hodně mazat dobrým krémem) a třetí vnouče povídá: „Babičko, vy máte jen čtyři zuby.“

Babička tenkrát nenavštěvovala dobrého zubaře a dentální hygienistku, proto jen pronesla: „Když jsem stará; až vy budete staří, budete taky jinaké.“ I přes tento „starý“ vzhled Božena Němcová píše: „Babička první hodinu srdce svých vnoučátek zcela osvojila, však se jim také všechna vzdala.“ Co dodat? Byla to prostě krásná BABIČKA.

Dnešní babičky i v pozdějším věku vypadají skvěle a mohou být pro nás ostatní velkou inspirací. Mezi mé nejoblíbenější babičky patří britská královna Alžběta II., která po dobu své dlouhé vlády ustála nejen rozpad Britského impéria, ale i četné skandály ve své rodině. Neměla to jednoduché se svými dětmi ani vnučky. Vypadá jako pohádková babička, ale je to neskutečně silná žena, která stále ovlivňuje dění ve světě. Se svým mužem, se kterým žila téměř sedmdesát čtyři let, zvládali všechno dobré i zlé. Vždy sloužila své vlasti a mnoho Britů jí každodenně vzdává čest: *God Save the Queen* (Bůh ochraňuj královnu).

Pro další příklady „neskutečných babiček“ nemusím chodit daleko, mám je totiž v rodině. Moje borkovanská kmotra má devadesát dva. O svých vnučátech a pravnučátech ví všechno, všechno ji zajímá a má neskutečně pozitivní přístup k životu.

Celý život je krásně upravená, dobře naladěná a má zdravý selský rozum. Pálí jí to a pro sprosté slovíčko taky nejde daleko. V každém telefonátu mě neskutečně nabije energií a je mi s ní prostě blaze.

Na dotaz, jak se má, mi začala v době covidu nadšeně vyprávět: „Květóšku, v této blbě době jsem si udělala radost, kópila jsem si novó televizu, kamna a lednicu, kam se vlezu aj já. Jinak mě ti lidi seró, jedni si ty róšky na tlamu nedají, prej svoboda, ale čím? Moje kámošky só zase tak zblblé, že se v róšce čumijó aji na televizu.

Nevim, čeho se bójjjó, že v devadesáti umřó? A co jinyho by eště hcely? Co má byt, se stane. Já su opatrná, ale jinak si z teho nic nedělám. Ráno si dam štamprlu, udělám chlebíčky, keré dávám popelářom nebo sósedom, jdu si nakópit a starám se o barák. Nepotřebuješ neco?“

V šedesáti šesti jsem pro ni ‚děvčička‘, které by měla pomáhat. No nemilovali byste ji?

Stařenka mé sestřenice z Kyjovska ještě v devadesáti pěti letech poslouchala zprávy a všechny události glosovala tak, že jsme byli smíchy mrtví. Nikdy nezapomenu na její hlášky: „Co v tem Rusku dělajú? Ty prezidenti jim tam kapú jak muchy. Tam musí byt neco ve vodě.“ Fandila hokeji, vždycky se u toho rozčilovala a nadávala: „Jak to hraješ, si hlúpý? Dyby sis dal šumajstr (pokrm z fazole a krup), mohls jezdit friško. Tebe už dávno měli nakopat do řiti.“ Tyto originální babičky jsou nezapomenutelné!

Dnešní babičky jsou aktivní holky, které chodí do práce, řídí firmy, starají se o domácnost, o vnučata nebo i o své rodiče, zahradničí, chodí cvičit, jezdí na zájezdy, sportují, chodí za kulturou, lezou po horách, dělají ruční práce všeho druhu, studují, navštěvují různé kurzy a kroužky, pohybují se na sociálních sítích, cestují...

No prostě jsou to báječné ženské (tedy až na nějaké výjimky).

Zajímavé je i oslovení nás babiček. My jsme na Slovácku říkali babičce STAŘENKA. Naše stařenka chodila ve slováckém kroji, byla drobná, obličej téměř bez vrásek, dlouhé vlasy spletené v „lelíky“. Byla vždycky usměvavá a strašně hodná. Ještě dnes, když na ni vzpomínám, se mi láskou svírá srdce.

V Čechách i na Moravě můžeme slyšet BÁBINKA, BÁBI, BÁBRLE. V Hluku se používalo krásné slovo BABĚNKA a na Třebíčsku BÁBIČKA s dlouhým á. Moje sestřenice měla na Hodonínsku babičku a prababičku a byly to MLADÁ STAŘKA A STARÁ STAŘKA. Moje paní asistentka si přála, aby ji vnoučata oslovovala BABKO, považuje to za originální. Ze začátku se mi to zdálo divné, ale dnes vím, že paní Stanička je prostě babka se smyslem pro humor.

Když jsme začala chodit s mým mužem, byla jsem upřímně zděšená, že na Ždánicku (tak tomu regionu říkáme u nás, i když správně je to Ždánsko) říkali babičkám BÁBO. Přišlo mi to hrubé a neuctivé. Ale je to zvyk. Mým dětem už to nepřišlo vůbec divné, když jsme jeli za skvělými babičkami „bábou loveckou“ a „ždánskou“.

České slovo BABIČKA považuji za jedno z nejkrásnějších na světě. Je šťavnaté, mazlivé, plné lásky a úplně se dobrotou rozplývá na jazyku.

To u anglického GRANDMOTHER, GRANDMA, GRANNY ani německého GROSSMUTTER nebo OMA nenajdeme, tam vidíme tu sílu rodu. Ona ani STARÁ MAMA na Slovensku není žádná hitparáda. Ruská BÁBUŠKA mi připomíná něco tlustoučkého a plyšového. Španělská ABUELA, italská NONNA, japonská SOBO (má velice pěkné znaky), srbochorvatská BAKA se mi zdají takové neutrální. To polská BABCIA (vyslovujte *bábča*) vypadá jako dobrá kámoška, ale naši babičce se nic nevyrovná.

Moje vnoučata mě oslovují krásně – BABIČKO nebo BABI. V poslední době přešel pubertální vnuk na oslovení BÁBINKO a manželovi říká DĚDOUŠKU. Cítím v tom sice kousek pořouchlosti, ale dokázat to nemohu, protože to říká hodně láskyplně.